

نظرات استدلالی شورای نگهبان

عنوان

لایحه تصویب احکام و مصوبات بیست و چهارمین کنگره
اتحادیه جهانی پست
منعقد شده در ژنو سال ۲۰۰۸ میلادی - (۱۳۸۷ هجری شمسی)

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۰۳۱

تاریخ: ۱۳۹۳/۴/۱

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

نظرات استدلالی شورای نگهبان

لایحه تصویب احکام و مصوبات بیست و چهارمین کنگره اتحادیه جهانی
پست منعقد شده در ژنو سال ۲۰۰۸ میلادی - (۱۳۸۷ هجری شمسی)

تدوین، تنقیح و استخراج:

محمدبرزگر خسروی

بازبینی و نظارت علمی:

محمدهادی توکل‌پور کوخدان

گروه تدوین نظرات و مبانی آرای شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۳۰۰۳۰

تاریخ انتشار: ۱۳۹۳/۴/۱

پژوهشکده شورای نگهبان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لایحه تصویب احکام و مصوبات بیست و چهارمین کنگره
اتحادیه جهانی پست منعقد شده در ژنو سال ۲۰۰۸ میلادی
(۱۳۸۷ هجری شمسی)

فهرست مطالب

مقدمه	۳
لایحه تصویب احکام و مصوبات بیست و چهارمین کنگره اتحادیه جهانی پست منعقد شده در ژنو سال ۲۰۰۸ میلادی - (۱۳۸۷ هجری شمسی)	۴
نظر (نهایی) شورای نگهبان	۷

مقدمه

بر اساس اصل (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، کلیه مصوبات مجلس شورای اسلامی به وسیله شورای نگهبان از نظر انطباق با موازین اسلام و قانون اساسی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت مغایرت برای تجدیدنظر به مجلس بازگردانده می‌شود. همچنین به موجب اصل (۸۵) قانون اساسی مجلس شورای اسلامی می‌تواند تصویب اساسنامه‌های دولتی را به دولت واگذار کند که در این صورت اساسنامه‌های مصوب دولت می‌بایست به لحاظ انطباق با شرع و قانون اساسی به تأیید شورای نگهبان برسند. علاوه بر این به موجب اصل (۴) قانون اساسی، کلیه قوانین و مقررات مدنی، جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید بر اساس موازین اسلامی باشد. این اصل بر اطلاق یا عموم همه اصول قانون اساسی و قوانین و مقررات دیگر حاکم است و تشخیص این امر بر عهده فقهای شورای نگهبان است. تفسیر قانون اساسی نیز به موجب اصل (۹۸) قانون اساسی بر عهده شورای نگهبان قرار گرفته است.

در راستای اجرای این اصول، کلیه مصوبات مجلس، اساسنامه‌های دولتی و استفساریه‌ها در جلسات شورای نگهبان مورد بررسی فقهی و حقوقی قرار گرفته و نظر نهایی شورا ابلاغ می‌گردد. با عنایت به تأکیدات رهبر معظم انقلاب اسلامی مبنی بر ضرورت اعلام مبانی و استدلالات شورای نگهبان، گروه تدوین پژوهشکده شورای نگهبان، با همکاری اداره تدوین دفتر امور حقوقی شورای نگهبان، اقدام به استخراج استدلالات و مبانی نظری آراء این شورا نموده است. کارشناسان این پژوهشکده، با مطالعه دقیق متن مذاکرات شورای نگهبان - که از سوی معاونت اجرایی ضبط و پیاده‌سازی می‌شود - استدلالات و ظرایف مورد نظر اعضاء را استخراج نموده، و با حفظ اصالت، آنها را در قالب یک متن علمی به جامعه حقوقی کشور ارائه می‌نمایند. یقیناً انتشار مبانی اظهارنظرهای شورای نگهبان، موجب آشنایی هرچه بیشتر جامعه علمی و نهادهای تقنینی و اجرایی کشور با فعالیت‌های این شورای حساس و تأثیرگذار شده و همچنین می‌تواند به عنوان متون درسی و پژوهشی در محافل دانشگاهی و حوزوی مورد استفاده قرار گیرد.

لایحه تصویب احکام و مصوبات بیست و چهارمین کنگره اتحادیه جهانی پست منعقد شده در ژنو سال ۲۰۰۸ میلادی - (۱۳۸۷ هجری شمسی)

تاریخ مصوبه مجلس شورای اسلامی: ۱۳۹۱/۱/۲۳

تاریخ بررسی در شورای نگهبان: ۱۳۹۱/۲/۲۰

ماده واحده- احکام و مصوبات بیست و چهارمین کنگره اتحادیه جهانی پست (UPU) منعقد شده به تاریخ ۲۱ مرداد ۱۳۸۷ هجری شمسی مطابق با ۱۲ آگوست ۲۰۰۸ میلادی در ژنو، به شرح زیر تصویب و اجازه تسلیم اسناد آن داده می‌شود:

۱- هشتمین تشریفات (پروتکل) الحاقی به اساسنامه اتحادیه پستی جهانی مشتمل بر (۱۰) ماده

۲- اولین تشریفات (پروتکل) الحاقی به آیین نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی مشتمل بر (۲۶) ماده

۳- کنوانسیون پستی جهانی مشتمل بر (۳۷) ماده

۴- تشریفات (پروتکل) نهائی کنوانسیون پستی جهانی مشتمل بر (۱۵) ماده

۵- موافقتنامه سرویس‌های پرداخت پستی مشتمل بر (۲۸) ماده

۶- اساسنامه اتحادیه پستی جهانی مشتمل بر (۳۵) ماده

۷- آیین نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی مشتمل بر (۳۵) ماده
تبصره ۱- از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، قانون تصویب احکام و مصوبات بیست و سومین کنگره اتحادیه جهانی پست منعقد شده در بخارست سال ۲۰۰۴ میلادی مصوب ۱۳۸۷/۵/۶ ملغی می‌گردد.

تبصره ۲- در مورد ارجاع به داوری موضوع ماده (۸) هشتمین تشریفات (پروتکل) الحاقی به اساسنامه اتحادیه پستی جهانی، ماده (۲۳) اولین تشریفات (پروتکل) الحاقی به آیین نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی، ماده (۳۲) اساسنامه اتحادیه پستی جهانی و ماده

(۱۳۲) آیین نامه عمومی آن، رعایت اصل یکصد و سی و نهم
(۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران الزامی است.

...

اولین پروتکل الحاقی به آیین نامه عمومی اتحادیه پستی جهانی

...

ماده اول (ماده ۱۰۱ مکرر)

وظایف کنگره

۱- کنگره بر اساس پیشنهادهای کشورهای عضو، شورای
راهبری و شورای عملیاتی پستی، دارای وظایف زیر است:

۱-۱ تعیین خط مشی های کلی نیل به ماهیت و هدف اتحادیه
که در دیباچه و ماده (۱) اساسنامه آمده است.

۱-۲ بررسی و در صورت اقتضاء، تصویب پیشنهادهای اصلاح
اساسنامه، آیین نامه عمومی، کنوانسیون و موافقتنامه ها که توسط
کشورهای عضو، شورای راهبری و شورای عملیاتی پستی طبق ماده
(۲۹) اساسنامه و ماده (۱۲۲) آیین نامه عمومی ارائه شده اند....

الف- دیدگاه مغایرت

- بر اساس بند (۲-۱) ماده ۱۰۱ مکرر مذکور، تصویب اصلاح اساسنامه
اتحادیه پستی جهانی در صلاحیت کنگره است که در این بند و سایر بندها بر
لزوم رعایت رویه های قانون اساسی کشورهای عضو برای این امر تصریح نشده
است. لذا این امر مغایر اصل ۷۷ قانون اساسی است؛ چرا که طبق این اصل،
اصلاح مقررات بین المللی نیز باید به تصویب مجلس برسد. حتی در متن
تبصره ۲ ماده واحده مصوب مجلس، جهت اجرای برخی موارد، رعایت قانون
اساسی الزامی دانسته شده است که این بند در آن قید نشده است. همچنین قیود
مذکور در بند مزبور، اثبات کننده لزوم رعایت قوانین داخلی در تصویب اصلاح
اساسنامه نمی باشد.

ب - دیدگاه عدم مغایرت

- بر اساس بندهای ۴ و ۵ ماده ۲۵ اصلاحی اساسنامه^۱ و به خصوص بند ۲ ماده ۳۰ اصلاحی آن^۲، عدم تنفیذ یا عدم تصویب اصلاحات اساسنامه توسط کشورها پیش بینی شده است که این به معنی لزوم رعایت مقررات داخلی کشورها است. بنابراین در صورت اصلاح اساسنامه توسط کنگره، رعایت تشریفات قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران برای تنفیذ آن از سوی ایران لازم بوده و بند مزبور مغایر اصل ۷۷ قانون اساسی نیست.

ج - دیدگاه ابهام

- نظری ابراز نشد.

د - تصمیم شورا

- ماده مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

ماده بیست و دوم (ماده ۱۳۱ اصلاح شده)

پرداخت بابت محصولات تهیه شده از دفتر بین الملل کشورهای عضو و مجریان منتخب آنها بهای محصولات تهیه شده از دفتر بین الملل را در اسرع وقت و حداکثر ظرف شش ماه از نخستین روز ماه بعد از ارسال صورتحساب، پرداخت می کنند. پس از پایان این مدت، مبالغ بدهی مشمول جریمه دیرکردی با نرخ پنج درصد (۵٪) در سال، از روز انقضاء مهلت مذکور خواهند شد.

۱. « بند ۴- به جز اساسنامه، تصویب احکام اتحادیه تابع قانون اساسی هر کشور امضاء کننده است؛ بند ۵- عدم تنفیذ اساسنامه یا عدم تصویب سایر احکام امضاء شده توسط یک کشور عضو، از اعتبار آنها نزد دیگر کشورهای عضو که آنها تنفیذ یا تصویب کرده اند، نمی کاهد.»
 ۲. « اصلاحات تأیید شده توسط کنگره، موضوع یک تشریفات (پروتکل) الحاقی هستند و مشروط به عدم اتخاذ تصمیمی دیگر توسط کنگره، همزمان با اجرای احکام تجدید شده در کنگره مذکور به اجراء گذارده می شود. اصلاحات مذکور در کوتاه ترین زمان ممکن توسط کشورهای عضو تنفیذ شده و با مستندات این تنفیذ طبق رویه مندرج در ماده (۲۶) رفتار می شود.»

الف - دیدگاه مغایرت

- مفاد این ماده متضمن ربای قرضی است. دفتر بین‌الملل، محصولات را وکالتاً خریداری می‌کند و دولت‌های عضو باید بهای آن را پردازند؛ به نظر می‌رسد دفتر مزبور به این دول قرض می‌دهد و مفاد ماده با عبارت «بدهی» بر این امر تصریح نموده است. اگر دولتی در موعد مقرر بدهی‌اش را پرداخت نکند به ازای هر سال باید پنج درصد اضافه بدهد که این امر به معنای ربای قرضی و حرام است. بر این اساس این ماده خلاف موازین شرعی است.

ب - دیدگاه عدم مغایرت

- جریمه مذکور در این ماده، خسارت تأخیر تأدیه است و از بابت ربا و اضافه کردن مبلغی بر اصل بدهی نمی‌باشد. به بیان دیگر از همان ابتدا همچون قرارداد شرط شده است که در صورت تخلف از پرداخت بدهی در موعد مقرر، جریمه تأخیر تأدیه اخذ می‌شود؛ این در حالی است که ربا مربوط به جایی است که شرط سود مربوط به اصل قرض است؛ یعنی در زمان مقرر نیز سود باید پرداخت شود. بر این اساس، این ماده بر خلاف موازین شرعی نیست.

ج - دیدگاه ابهام

- ماده مزبور، مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

د - تصمیم شورا

- مغایر با شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

نظر (نهایی) شورای نگهبان^۱

مصوبه مزبور مغایر با موازین شرع و قانون اساسی شناخته نشد.

۱. مندرج در نامه شماره ۹۱/۳۰/۴۶۶۷۲ مورخ ۱۳۹۱/۲/۲۱ شورای نگهبان، خطاب به رئیس مجلس شورای اسلامی.

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و طایف اسلامی و ملی خود را ایا و تحت تاثیر بیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و قانون اساسی بدون بیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

بزرگساده شورای نگهبان

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد
قرنی، کوچه خسرو، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۴۵ - ۸۸۳۲۵ - ۲۱
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir